

خاکی زیر اقتصادی

معرفی کتب با موضوع اقتصاد مقاومتی

آیینہ

آیینہ . آیینہ کتب و محصولات جبهہ فرهنگی انقلاب اسلامی

شماره سی و دوم، پاییز ۱۴۰۴

خاکریز اقتصادی

معرفی کتب با موضوع اقتصاد

تهیه و تنظیم: معاونت تولیدات رسانه‌ای جامعه ایمانی مشعر

به کوشش: سیدمهدی هاشمی

طراح جلد: علی ناصری

صفحه‌آرا: حسن ناصری

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

استفاده از مطالب نشریه و تکثیر آن برای هیأت‌ها، در صورت ذکر منبع آزاد می‌باشد.

جامعه ایمانی مشعر

قم . صندوق پستی:

۳۷۱۸۵ - ۴۵۵۳

سامانه پیامک:

۳۰۰۰۱۵۴۲

پایگاه اطلاع‌رسانی:

www.۱۵۴۲.org

رایانامه:

info@۱۵۴۲.org

بسم رب العلم

مقدمه

اقتصاد تنها یک علم برای محاسبه سود و زیان یا تنظیم معادلات عرضه و تقاضا نیست؛ بلکه عرصه‌ای است که به‌طور مستقیم با عدالت اجتماعی، زیست روزمره انسان‌ها و حتی سرنوشت تمدن‌ها گره خورده است. در جهانی که بحران‌های مالی، نابرابری فزاینده و سلطه سرمایه‌داری هر روز بیش از گذشته چالش‌های اخلاقی و انسانی می‌آفرینند، بازاندیشی در مبانی اقتصادی از ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برخوردار است.

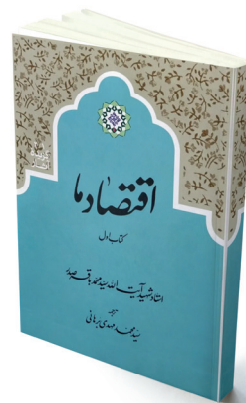
کتاب‌ها در این مسیر نقشی بی‌بدیل دارند؛ زیرا هر یک همچون آینه، زاویه‌ای تازه از حقیقت را پیش چشم می‌نهند. از نظریات بنیادین اندیشمندان مسلمان در باب اقتصاد اسلامی گرفته تا نقدهای تند و تیز

متفکران معاصر بر ساختارهای سرمایه‌داری و از کاوش‌های فلسفی در مفهوم عدالت تا تحلیل‌های ژرف از بحران‌های مالی، همگی فرصتی فراهم می‌کنند برای آنکه خواننده نه صرفاً به دانشی آکادمیک، بلکه به بینشی انتقادی و چندساحتی دست یابد؛ لذا بسیاری از دوستان بارها درخواست کرده‌اند تا سیر مطالعاتی مشخصی در حوزه اقتصاد معرفی شود.

علی‌رغم این‌که تعیین مسیر ثابت مطالعه مورد تأیید نبوده و بنابر استقلال فکری می‌باشد، اما در این شماره از آئینه تلاش شده مجموعه‌ای از آثار برجسته اقتصادی صرفاً به عنوان پیشنهادی برای آغاز مسیر معرفی گردد تا گامی برای سیر مطالعاتی در این حوزه حساس و تعیین‌کننده فراهم آورد.

در این فهرست منابعی حول سه محور اقتصاد اسلامی، نقد سرمایه‌داری و عدالت معرفی شده و سعی بر آن است که از کتاب‌های متعارف و رایج دانشگاهی نامی برده نشود؛ چراکه اولاً آن‌ها به معنای دقیق کلمه علمی نبوده و ثانیاً دیگران به‌وفور به معرفی آن‌ها پرداخته‌اند، بنابراین ضرورتی به تکرار نیست.

سیر بحث در این کتاب، این گونه است که ابتدا به بررسی بنیادین و مقایسه اقتصاد اسلامی با دو سیستم مارکسیستی و سرمایه داری می پردازد و با نقد آن ها، جایگاه و چارچوب کلی اقتصاد اسلامی را ترسیم می کند و در ادامه، با باور به انسجام منطقی احکام شریعت، به سراغ محتوای اقتصاد اسلامی می رود و «روش علمی» استخراج مکتب اقتصادی از آموزه های دینی را توضیح می دهد و سپس با استفاده از این روش، به کشف نظریه های اصلی اقتصاد اسلامی و بنای روبناهای آن اقدام می کند. در پایان، به نقش و مسئولیت حیاتی حکومت در اداره اقتصاد اسلامی می پردازد و تصویری کامل از یک نظام اقتصادی الهی و عادلانه ارائه می دهد.

اقتصادنا (اقتصاد ما)

مؤلف: علامه شهید سید محمد باقر صدر

ناشر: انتشارات دارالصدر (پژوهشگاه

شهید صدر)

تعداد صفحه: ۹۰۴

سال نشر: ۱۳۹۳

استاد مطهری در ضمن مباحث این کتاب به نقد و بررسی دو مکتب سرمایه‌داری و سوسیالیسم و طرح نقاط ضعف آن‌ها پرداخته، دیدگاه اقتصادی مکتب اسلام را از طریق دقت و تأمل در آیات و روایات ارائه می‌دهند. مطالعه این کتاب، خواننده را از یک طرف به گستره و عمق معلومات استاد شهید آگاه می‌سازد و از طرف دیگر ضرورت توجه و اهتمام به مبانی و ارزش‌های اسلامی در حوزه اقتصاد را یادآور می‌شود که برای امروز جامعه ما نیز سودمند و ضروری است.

نظری به نظام اقتصادی اسلام

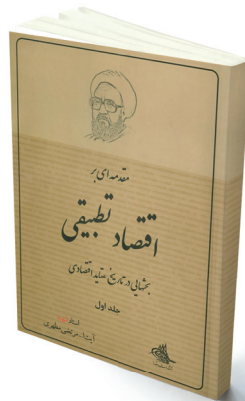
مؤلف: علامه شهید مرتضی مطهری

ناشر: موسسه انتشارات صدرا

سال نشر: ۱۳۹۲

تعداد صفحه: ۲۴۲

این اثر، مجموعه‌ای گران قدر از سلسله مباحث تاریخ عقاید اقتصادی متفکر شهید، استاد مرتضی مطهری است. شیوه طرح مباحث در این مجموعه بدین ترتیب بوده که متن کتاب «تاریخ عقاید اقتصادی» تألیف شارل ژید و شارل ریست با ترجمه دکتر کریم سنجابی، به عنوان محور و متن پایه انتخاب گردیده و معمولاً در هر نشست، یکی از حضار، گزارشی از فصل یا موضوعی از آن کتاب را ارائه می‌نموده‌اند. سپس، استاد مطهری به تحلیل و اظهار نظر در آن خصوص می‌پرداخته و در ادامه، گفت‌وگو و پرسش و پاسخی سازنده میان ایشان و حضار صورت می‌گرفته است. در لابلای این مباحث، افزون بر مشارکت ارزشمند حضاران که نکات قابل تأملی را مطرح می‌ساخته‌اند، استاد شهید با بینشی ژرف، نظراتی بدیع، ژرف‌کاوانه و گاه نوآورانه در حوزه فقه، فلسفه و مسائل اجتماعی ارائه فرموده‌اند که بر غنای این اثر افزوده است.

درآمدی بر اقتصاد تطبیقی (جلد ۳۳ مجموعه آثار)

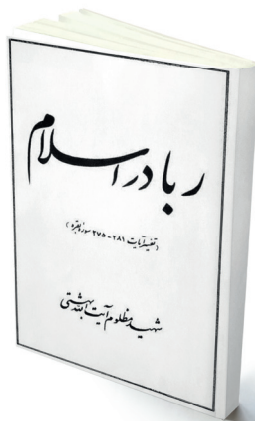
مؤلف: علامه شهید مرتضی مطهری

ناشر: موسسه انتشارات صدرا

سال نشر: ۱۴۰۱

تعداد صفحه: ۳۰۸

این اثر، گنجینه‌ای از سخنرانی‌های تفسیری عمیق و روشنگرانه دکتر بهشتی است که در یکی از حساس‌ترین برهه‌های تاریخ معاصر ایران، در پاییز ۱۳۵۲ و زمستان ۱۳۵۳، در حلقه‌های مطالعاتی مکتب قرآن ایراد گردیده است. محوریت این جلسات، کندوکاوی دقیق و همه‌جانبه در آیات ۲۷۵ تا ۲۸۱ سوره مبارکه بقره است که به موضوع ربا (مسأله خطیر و معزل همیشگی جوامع بشری) می‌پردازد. دکتر بهشتی در این سلسله مباحث، تنها به تفسیر لغوی و سنتی آیات بسنده نکرده، بلکه با رویکردی علمی، اجتماعی و اقتصادی، به تشریح ابعاد فلسفی تحریم ربا، پیامدهای شوم اقتصادی آن بر پیکره جامعه و همچنین ارائه راه‌کار اسلامی برای نظام مالی مبتنی بر رباخواری پرداخته است. این کتاب، تنها یک تفسیر نیست؛ بلکه منشوری کاربردی است که نشان می‌دهد چگونه آموزه‌های قرآن می‌تواند چارچوبی برای ساخت یک نظام اقتصادی عادلانه فراهم کند.

ربا در اسلام (تفسیر آیات ۲۷۵-۲۸۱ سوره بقره)

مؤلف: شهید آیت‌الله دکتر سید محمد

بهشتی

ناشر: انتشارات دفتر نشر فرهنگ اسلامی

سال نشر: ۱۳۷۹

تعداد صفحه: ۲۱۶

کتاب «اقتصاد اسلامی» نوشته شهید بهشتی، فقیه ژرف اندیش و سیاستمدار آینده‌نگر، اثری بنیادین است که به کاوشی نظام‌مند در مبانی و اصول اقتصاد از منظر اسلام می‌پردازد. نویسنده در این کتاب، با تلفیق کم‌نظیر از اجتهاد فقهی پویا، فلسفه اقتصادی اسلام و تحلیل‌های اجتماعی روز، تصویری روشن از اقتصاد عدالت‌محور و انسان‌گرای اسلامی ترسیم می‌کند. مباحثی از قبیل مالکیت، کار، سرمایه، توزیع ثروت و نقش دولت در اقتصاد، با استناد به آیات قرآن و سنت و با در نظرگیری مقتضیات جهان نوین، در این اثر به شکلی عمیق و نوآورانه بسط یافته‌اند. این کتاب، بیش از آنکه یک اثر تاریخی صرف باشد، سندی زنده و راهبردی برای هر پژوهشگر و سیاست‌گذاری است که در جست‌وجوی بنیان‌های یک نظام اقتصادی مطلوب براساس ارزش‌های اسلامی است.

اقتصاد اسلامی

مؤلف: شهید آیت‌الله دکتر سید محمد

حسینی بهشتی

ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

سال نشر: ۱۳۷۸

تعداد صفحه: ۱۸۸

هاجون چانگ، اقتصاددان برجسته کمبریج، در این اثر هوشمندانه و بی‌پروا، با قلمی تیز و مستند، به شکلی ظریف و موشکافانه اسطوره‌های بنیادین اقتصاد جریان اصلی از آزادی بازار و مالکیت خصوصی گرفته تا نقش دولت را به چالش می‌کشد. نویسنده با هنرمندی نشان می‌دهد که قدرت‌های اقتصادی امروز، خود برای رسیدن به اوج، از سیاست‌های مداخله‌جویانه، حمایت از صنایع داخلی و نقض قواعدی که امروز بر دیگران تحمیل می‌کنند، بهره برده‌اند. این کتاب، تنها یک کتاب اقتصاد نیست؛ یک تذکر ضروری است برای همه‌ی آنان که می‌پندارند راه رشد و توسعه، تنها یک مسیر بیشتر ندارد. اثری که به شما می‌آموزد که پیش از آنکه شاگرد درس خوانده‌ی اقتصاد باشد، باید منتقدی آگاه بود.

۲۳ نکته مکتوم سرمایه‌داری

مؤلف: پرفسور ها جون چانگ

مترجم: میرمحمود نبوی، خلیل شهابی

ناشر: انتشارات اختران دات کتاب آمه

سال نشر: ۱۳۹۳

تعداد صفحه: ۳۸۴

نویسنده در این کتاب پرده از مکانیسم‌های پنهان «امپراتوری جهانی» برمی‌دارد و نشان می‌دهد چگونه شبکه‌ای به هم پیوسته از شرکت‌های چندملیتی، نهادهای مالی بین‌المللی، سیا و دیپلماسی آمریکا، با استفاده از «مشاوران اقتصادی» (که او خود یکی از آنان بود)، سرنوشت اقتصادی و سیاسی ملت‌ها را به بازی می‌گیرند.

این کتاب، تنها یک خاطره‌نویسی نیست؛ یک اعترافنامه تاریخی و یک زنگ بیدارباش برای تمام کسانی است که تصور می‌کنند مناسبات جهانی بر پایه رقابت آزاد و عادلانه استوار شده است. این کتاب به ما می‌آموزد که پشتِ عناوین فریبنده‌ای مانند «تعدیل ساختاری»، «کمک‌های توسعه» و «مشاوره اقتصادی»، چه فاجعه‌های اقتصادی عظیمی نهفته است.

نیکوکاران نابکار

مؤلف: پرفسور ها جون چانگ

مترجم: میرمحمود نبوی، خلیل شهابی

ناشر: انتشارات اختران دات کتاب آمه

سال نشر: ۱۳۹۲

تعداد صفحه: ۳۸۲

نویسنده در این کتاب به این مسئله اشاره دارد که امروزه بازار آزاد از شوک‌های ناشی از فجایع اجتماعی، سیاسی، طبیعی و.... در جوامع استفاده می‌کند و سیاست‌های خود را در این جوامع پیاده کرده و آن‌ها را به بازار مصرفی برای آنچه می‌خواهد تبدیل می‌کند. در واقع جامعه وقتی با شوک مواجه می‌شود به صورت ناخودآگاه تلاش می‌کند با بیشترین سرعت ممکن و سریع‌ترین عکس‌العمل‌ها به حالت عادی بازگردد و این فرصتی را فراهم می‌کند که نائومی معتقد است سوءاستفاده گران به خوبی مشغول استفاده از آن هستند.

سراسر کتاب دکترین شوک پر از مثال‌هایی از نقاط مختلف جهان است که در آن‌ها نائومی کلاین تلاش کرده است به طور مستند منظورش را برساند و موضوع را برای مخاطب موشکافی کند.

دکترین شوک

مؤلف: نائومی کلاین

مترجم: میرمحمد نبوی، خلیل شهابی

ناشر: انتشارات اختران دات کتاب آمه

سال نشر: ۱۳۹۷

تعداد صفحه: ۷۳۴

کتاب عدالت یک سفر فکری پرشور و جذاب است که خواننده را به کاوش در بنیادی‌ترین پرسش زندگی فردی و اجتماعی وامیدارد: «چه کاری درست است؟» ارتباط این کتاب با اقتصاد، نه در فرمول‌ها و نمودارها، که در بنیان‌های اخلاقی و فلسفی تصمیم‌گیری‌های اقتصادی است. سندل نشان می‌دهد که پشت کوچک‌ترین سیاست‌های اقتصادی، یک نگرش فلسفی خاص به «عدالت» نهفته است.

در این کتاب به مباحثی همچون نقد عقلانیت صرف اقتصادی، عدالت توزیعی، محدودیت‌های بازار، ارتباط اخلاق و اقتصاد، عرضه و تقاضا، تعریف زندگی خوب، شایستگی افراد و.... مطرح شده تا ذهن و فکر هر شهروند و اقتصاددانی را از محدوده اعداد و ارقام، فراتر ببرد و با مفاهیم عمیق‌تری همچون جامعه‌ای انسانی آشنا سازد.

عدالت

مؤلف: مایکل سندل

مترجم: حسن افشار

ناشر: انتشارات مرکز

سال نشر: ۱۴۰۰

تعداد صفحه: ۲۹۶

گیلپین با ترکیب نظریه‌های رئالیستی در سیاست بین‌الملل و اصول اقتصادی، استدلال می‌کند که نظم اقتصادی جهانی همواره تحت حمایت و ساخته قدرت هژمونیک یک دولت مسلط (مانند بریتانیا در قرن نوزدهم و آمریکا در قرن بیستم) است. از نگاه او، بازارها به خودی خود قادر به ایجاد یا حفظ نظم نیستند و وجود یک قدرت برتر برای تأمین ثبات و قواعد بازی کردن بازارها ضروری است.

این کتاب به بررسی رقابت قدرت‌ها، نقش شرکت‌های چندملیتی، تأثیر فناوری و چالش‌های فراروی هژمونی آمریکا می‌پردازد و نشان می‌دهد که چگونه تغییر در توازن قدرت اقتصادی به تغییر در نظم سیاسی بین‌المللی منجر می‌شود.

به طور خلاصه، گیلپین اقتصاد را جدا از سیاست نمی‌بیند و سیاست را موتور محرک شکل‌گیری و فروپاشی نظم‌های اقتصادی جهانی می‌داند.

اقتصاد سیاسی جهانی

مؤلف: رابرت گیلپین

مترجم: مهدی میرمحمدی، محمود یزدانفام، علیرضا خسروی، محمد جمشیدی

ناشر: انتشارات تدبیر اقتصاد

سال نشر: ۱۳۸۷

تعداد صفحات: ۵۱۶

کتاب پیش رو، واکاوی نقادانه‌ای است از «برنامه‌های تعدیل ساختاری» که طی سال‌های ۱۹۸۰ تا ۱۹۹۹ میلادی، تحت فشار نهادهای مالی بین‌المللی همچون صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی، با شعار حل بحران بدهی‌های خارجی، در شمار زیادی از کشورهای درحال توسعه از جمله ایران به اجرا گذاشته شد. در این اثر، گزیده‌ای از مقالات، سخنرانی‌ها و گفت‌وگوهای نویسنده در همان برهه تاریخی گردآمده که با رویکردی تحلیلی-انتقادی، زوایای گوناگون این سیاست‌ها را مورد بررسی قرار می‌دهد. کتاب حاضر به عنوان سندی زنده از تجربه زیست آن سال‌ها، مخاطب را با پیامدهای عینی این برنامه‌ها و همچنین گفتمان مسلط بر اقتصاد جهانی آشنا می‌سازد.

اقتصاد ایران در دوره تعدیل ساختاری

مؤلف: فرشاد مومنی

ناشر: انتشارات نقش و نگار

سال نشر: ۱۳۸۶

تعداد صفحه: ۳۶۰

کتاب حاضر به بررسی ژرف و نقادانه یکی از کلیدی‌ترین مباحث اقتصاد سیاسی یعنی «تقابل و تعامل دولت و بازار» می‌پردازد. در میانه این میدان فکری پرتنش، مفاهیمی همچون حمایتگرایی، مداخله‌گری اقتصادی، بازار آزاد و رقابت در بستر واقعیات جامعه مورد نقد و واکاوی قرار می‌گیرند.

یکی از کانونی‌ترین و راهبردی‌ترین مباحث این اثر، ارائه و بسط «نظریه حمایت هوشمند» است. این نظریه، با فراتر رفتن از دوگانه‌سازی‌های سنتی، راهکاری سوم و عملیاتی پیشنهاد می‌دهد که می‌تواند نقشه‌ای برای عبور از بن‌بست‌های قدیمی باشد. نکات بدیع و راهگشای این ایده، آن را به چراغی برای سیاست‌گذاران امروزمین تبدیل کرده است.

بدون تردید، مطالعه این کتاب ابزاری تحلیلی قدرتمند در اختیار می‌گذارد تا بتوانیم با بینشی عمیق‌تر، چالش‌های اقتصادی حال و آینده را رصد کنیم.

دولت و بازار

مؤلف: سید یاسر جبرائیلی

ناشر: انتشارات کتاب فردا

سال نشر: ۱۳۹۹

تعداد صفحه: ۳۳۵

کتاب «لیبرالیسم غرب: ظهور و سقوط» اثر آنتونی آربلاستر، تحلیل تاریخی و فلسفی جامعی از تکامل لیبرالیسم از دوران رنسانس تا اواخر قرن بیستم ارائه می‌دهد. آربلاستر با بررسی ریشه‌های فکری، تحولات سیاسی و اقتصادی، و تناقضات درونی لیبرالیسم، روایتی نقادانه از فراز و فرود این ایدئولوژی ارائه می‌کند.

نویسنده در این کتاب، لیبرالیسم را نه به عنوان یک آرمان تحقق یافته، بلکه به مثابه پروژه‌ای ناتمام و همراه با تضاد می‌داند که در نهایت تحت سلطه سرمایه‌داری و امپریالیسم غربی به انحرافات کشیده شده است.

مطالعه این کتاب برای درک انتقادی از تاریخ فکری غرب و مباحث مربوط به ایدئولوژی لیبرال ضروری است.

لیبرالیسم غرب، ظهور و سقوط

مؤلف: آنتونی آربلاستر

ناشر: نشر مرکز، کتاب ماد، کتاب مریم

سال نشر: ۱۳۶۸

تعداد صفحه: ۶۱۲

کتاب «اقتصاد کاربردی» نوشته ها جون چانگ، اقتصاددان برجسته کره‌ای، اثری روشنگر و قابل دسترس برای درک مفاهیم پیچیده اقتصادی است. این کتاب به گونه‌ای طراحی شده که هم برای افراد غیرمتخصص و هم برای دانشجویان اقتصاد جذاب و کاربردی باشد. ها جون چانگ در این کتاب به بررسی ایده‌ها و نظریه‌های اقتصادی می‌پردازد و نشان می‌دهد که چگونه می‌توان از این نظریه‌ها در دنیای واقعی استفاده کرد. او بر این تأکید دارد که اقتصاد باید در خدمت بهبود زندگی مردم باشد، نه اینکه صرفاً یک دانش انتزاعی باقی بماند.

اقتصاد کاربردی

مؤلف: ها جون چانگ

مترجم: محمدرضا فرهادی‌پور، امیدرضا

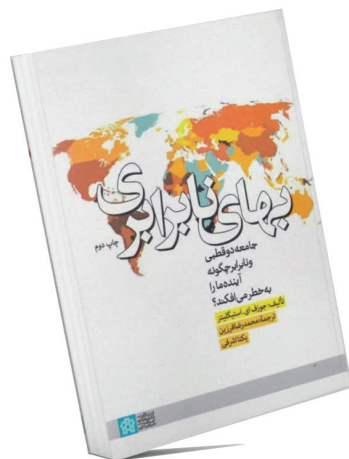
فرهادی‌پور

ناشر: فرهنگ صبا

سال نشر: ۱۳۹۸

تعداد صفحه: ۳۳۰

کتاب حاضر در خصوص نابرابری اقتصادی جامعه آمریکا است. ابتدا در زمینه مشکل یک درصد آمریکایی‌ها صحبت شده و رانت خواری به عنوان عاملی جهت ایجاد یک جامعه نابرابر به بحث گذاشته شده است. سپس دلایل اهمیت این موضوع و به خطر افتادن دموکراسی بیان شده است. بازارها و نابرابری، نبرد بودجه، شرایط سال ۱۹۸۴ و ... از دیگر مباحثی است که در این خصوص مطرح شده است. در نهایت درباره این موضوع که اقتصاد کلان در دست یک درصد از آمریکایی‌ها است، مطالبی ارائه شده است.

بهای نابرابری

مؤلف: جوزف استیگلیتز

ناشر: دفتر نشر معارف (وابسته به نهاد

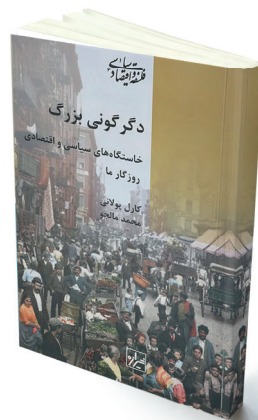
نماینده مقام رهبری در دانشگاه)

سال نشر: ۱۳۹۴

تعداد صفحات: ۴۱۶

نویسنده در این کتاب، ظهور «بازار خودتنظیم‌گر» را به مثابه انقلابی شگفت‌آور و در عین حال خطرناک تحلیل می‌کند؛ پدیده‌ای که در آن زمین، کار و پول که ذاتاً کالا نیستند به کالا تبدیل شدند و جامعه را در مسیری سابقه (کالاشدگی) قرار دادند که نتیجه این دگرگونی، جدایی اقتصاد از بافت اخلاقی و اجتماعی خود بود که به بی‌ثباتی، فقر و ازهم‌گسیختگی نهادهای انسانی انجامید.

این کتاب نه فقط روایتی تاریخی، بلکه هشدار و فرازمانی است: بازار هرگز نمی‌تواند و نباید جای جامعه را بگیرد. اقتصاد باید در خدمت انسان باشد، نه برعکس. «دگرگونی بزرگ» برای هر کس که دغدغه عدالت، جامعه و آینده مشترک را دارد، متنی ضروری و الهام‌بخش است.

دگرگونی بزرگ

مؤلف: کارل پولانی

مترجم: محمد مالجو

ناشر: شیرازه کتاب ما، شیرازه، پردیس

دانش

سال نشر: ۱۳۹۱

تعداد صفحات: ۵۳۲

این کتاب چکیده‌ای از دانش توسعه و راهکارهای عملی برای دستیابی به پیشرفت اقتصادی پایدار است که همچون نقشه‌ای راهبردی، مسیرهای گوناگون رشد را با نگاهی هم‌زمان به مبانی نظری و تجربیات ملل مختلف می‌پیماید.

نویسنده با قلمی شیوا و تحلیلگر، نشان می‌دهد که توسعه تنها یک فرآیند کمی نیست، بلکه دگرگونی کیفی در نهادها، فناوری و ذهنیت جامعه است. او بر آن است که هیچ الگوی واحدی برای توسعه وجود ندارد و هر کشوری باید با توجه به پیشینه تاریخی، منابع و ارزش‌های فرهنگی خود، استراتژی منحصر به فردی را دنبال کند.

مفاهیمی مانند نقش دولت توسعه‌گرا، اهمیت تحول نهادی، سرمایه انسانی، و تعادل بین بازار و برنامه‌ریزی، از محورهای کلیدی این کتاب هستند. این اثر تنها به تئوری نمی‌پردازد، بلکه با بررسی موردی کشورهای موفق شرق آسیا و دیگر مناطق، درس‌هایی ملموس برای سیاست‌گذاران و پژوهشگران ارائه می‌دهد.

استراتژی‌های رشد و توسعه اقتصادی

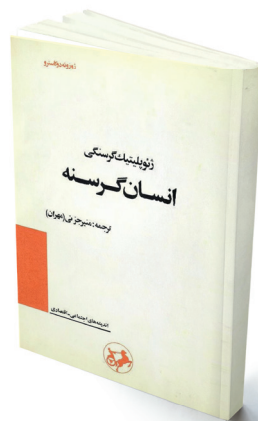
مؤلف: محمدقلی یوسفی

ناشر: نشر نی

سال نشر: ۱۳۹۵

تعداد صفحه: ۳۳۶

دو کاسترو، در انسان گرسنه با قلمی توانا و ادبیاتی غنی، مرز بین علم و ادبیات را درمینوردد و مستندی تکان دهنده از بزرگترین تراژدی بشری، یعنی گرسنگی، ارائه می دهد. نویسنده با شهادت تمام، افسانه های رایج درباره گرسنگی را به چالش می کشد. او به زیبایی و با استناد به آمار و مشاهدات میدانی ثابت میکند که گرسنگی یک جبر جغرافیایی یا بلای طبیعی نیست، بلکه یک ساختار دستساز بشر و محصول سیاست های استعمارگرایی و بهره کشی است. گرسنگی زائیده کمبود منابع غذایی در کره زمین نیست، بلکه نتیجه توزیع ناعادلانه ثروت، زمین و قدرت است. این کتاب، جغرافیای گرسنگی را نه بر اساس قاره ها و آب و هوا، که بر اساس نقشه های ظلم و نابرابری ترسیم می کند.

انسان گرسنه

(ژئوپلیتیک گرسنگی؛ جغرافیای گرسنگی)

مؤلف: خوزوئه دو کاسترو (رئیس اسبق

فائو و برنده نوبل ادبیات)

مترجم: منیر مهران

ناشر: انتشارات امیرکبیر

سال نشر: ۱۳۵۲

تعداد صفحه: ۴۵۸

۲۲ | آیینیه

خاکریز اقتصادی
شماره سی و دوم، پاییز ۱۴۰۴

ابر طبقه کتابی است درباره قدرت و تراکم آن در دستان شماری اندک در جهان و اثرات این گروه بر حیات ما و دوران ما بحث می‌کند. نویسنده در این کتاب در پی آن است که اثبات کند بسیاری از کسانی که معمولاً قدرتمندشان می‌پنداریم در مقیاس جهانی تأثیری بسیار ناچیز دارند و اهمیت‌شان، با همه ابهتی که ممکن است داشته باشند، تنها محلی یا ملی است. با بررسی نویسنده فقط ۶۰۰۰ نفر در این گروه قرار می‌گیرند. این کتاب به سراغ افراد بسیار قدرتمند می‌رود و با زندگی و تصمیمات آن‌ها همراه می‌شود، شاید این کتاب مسیر تازه‌ای از شناخت جهان را مقابل ما قرار دهد.

ابر طبقه

مؤلف: دیوید راتکاف (استاد دانشگاه نیو اسکول آمریکا)

مترجم: احمد عزیزی

ناشر: انتشارات کویر

سال نشر: ۱۴۰۰

تعداد صفحه: ۳۷۶

نویسنده با بیانی شیوا و تحلیلی عمیق استدلال می‌کند که نظام نئولیبرال با تبدیل کردن همگان به «انسان بدهکار»، نوع جدیدی از کنترل اجتماعی را پایه‌ریزی کرده است.

لاتزاراتو نشان می‌دهد که چگونه بدهی، انسان امروزی را به موجودی منفعل، ریسک‌گریز و مطیع تبدیل می‌کند که به جای تغییر جهان، مدام در حال تنظیم رفتار خود برای بازپرداخت بدهی‌هایش است.

این اثر برای همه کسانی که می‌خواهند درکی ژرف‌تر از نیروهای پنهانی که زندگی روزمره ما را می‌سازند به دست آورند، کتابی ضروری و به یادماندنی است.

ساخت انسان بدهکار

مؤلف: موریتزیو لاتزاراتو

مترجم: پیمان غلامی

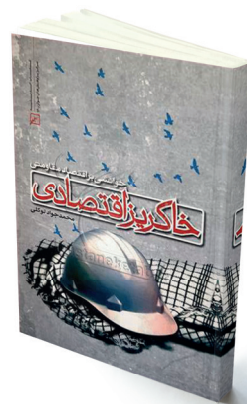
ناشر: موسسه فرهنگی و اطلاع‌رسانی

تبیان

سال نشر: ۱۳۹۳

تعداد صفحه: ۱۲۰

خاکریز اقتصادی یک نقشه راه است که اقتصاد را از انزوای آکادمیک خارج کرده و به مثابه یک جبهه و عرصه تعیین کننده برای استقلال و عزت ملی ترسیم می‌کند. این کتاب بر این اصل کلیدی استوار است که در جهان امروز، اقتصاد به عنوان خاکریز اصلی دفاع از تمامیت ارضی، حاکمیت ملی و سبک زندگی ایرانی-اسلامی عمل می‌کند. همان گونه که سربازان از مرزهای جغرافیایی دفاع می‌کنند، هر تولیدکننده، مصرف کننده، نوآور و مدیر ایرانی، یک سرباز در این خط مقدم است. نویسنده با مهارت نشان می‌دهد که جنگ های آینده، با سلاح های اقتصادی و به دست ابرشرکت های جهانی رقم خواهند خورد و پیروزی در این نبرد، منوط به تقویت تولید داخلی، خودکفایی در کالاهای اساسی و عبور از اقتصاد وابسته به نفت است.

خاکریز اقتصادی

مؤلف: دکتر محمد جواد توکلی

ناشر: کانون اندیشه جوان وابسته به

موسسه کانون اندیشه جوان تهران

سال نشر: ۱۳۹۶

تعداد صفحه: ۱۹۲

کتاب درسنامه اقتصاد مقاومتی یک گام شمار عملی و یک نقشه راه فکری است که مفهوم اقتصاد مقاومتی را از حیطه شعارهای کلی به عرصه برنامه‌های کاربردی و قابل اجرا تبدیل می‌کند. این کتاب بر این اصل استوار است که اقتصاد مقاومتی، صرفاً یک سیاست اقتصادی مقطعی نیست، بلکه یک سبک زندگی اقتصادی و یک پارادایم توسعه‌ای است که تاب‌آوری ملی را در برابر تکانه‌های خارجی افزایش داده و اقتصاد را از حالت شکننده و وابسته خارج می‌سازد. مؤلفان با استناد به مبانی دینی و علمی، نشان می‌دهند که مقاومت به معنای انزوا نیست، بلکه به معنای هوشمندی در تعاملات جهانی، تقویت تولید داخلی، کاهش وابستگی به نفت و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های مردمی است.

درسنامه اقتصاد مقاومتی

مؤلف: احمد علی یوسفی، مجتبی غفاری،

ساجد صمدی قربانی

ناشر: آفتاب توسعه

سال نشر: ۱۳۹۹

تعداد صفحه: ۳۸۴

این کتاب، اقتصاد اسلامی را نه به عنوان مجموعه‌ای پراکنده از احکام مالی، بلکه به مثابه یک «کل منسجم» معرفی می‌کند که بر پایه‌های فلسفی، اخلاقی و فقهی استوار شده است. مؤلف با قلمی روان و دقیق، نشان می‌دهد که چگونه آموزه‌های اسلام در حوزه‌هایی مانند مالکیت، تولید، توزیع، مصرف و دولت، یک الگوی اقتصادی عادلانه، کارآمد و مبتنی بر فطرت انسانی را شکل می‌دهند.

نویسنده بر این باور است که نظام اقتصادی اسلام، بر سه محور اصلی استوار است:

۱. عدالت (نه برابری مطلق، بلکه قرار دادن هر چیز در جایگاه شایسته خود)

۲. اخلاق و تقوا (کنترل هوای نفس و پابندی به ارزش‌های الهی در فعالیت‌های اقتصادی)

۳. تعادل (بین منافع فرد و جامعه، مادیات و معنویات، و آزادی و مسئولیت)

نظام اقتصادی اسلام

مؤلف: سیدحسین میرمعزی

ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه

فرهنگ و اندیشه اسلامی

سال نشر: ۱۳۹۱

تعداد صفحه: ۶۰۸

در این کتاب اقتصاددان مشهور «یانیس واروفاکیس»، می‌کوشد به این پرسش که «چرا این قدر نابرابری در دنیای اقتصاد وجود دارد»، به دخترش «سنیا» پاسخ دهد. او برای این توضیح از داستان‌های زندگی‌اش و از اسطوره‌های مشهور از «ادیپ» و «فاوست» گرفته تا «فرانکشتاین» و «ماتریکس» یاد می‌کند تا بتواند اثبات کند اقتصاد، دنیایی عامه‌پسند است و هر کس خود باید اختیار اقتصادش را در دست بگیرد.

حرف‌هایی بادخترم درباره اقتصاد

مؤلف: یانیس واروفاکیس

مترجم: فرهاد اکبرزاده

ناشر: بان (وابسته به موسسه فرهنگی
هنری فرهنگ بان اندیشه‌گستر)

سال نشر: ۱۳۹۷

تعداد صفحه: ۱۷۶

دکتر زریباف با قلمی شیوا و تحلیلی منسجم، نشان می‌دهد که علم اقتصاد چگونه از دل فلسفه، اخلاق و تاریخ بیرون آمده و به مرور زمان، روش‌شناسی خود را تعریف کرده است. این کتاب به زیبایی روایت می‌کند که چگونه پارادایم‌های مختلف اقتصادی (از کلاسیک تا نئوکلاسیک، کینزی تا نهادگرایی) هر یک بر اساس مبانی شناختی خاص خود شکل گرفته‌اند و هر روش‌شناسی، جهان‌بینی متفاوتی را نمایندگی می‌کند.

نویسنده تأکید می‌کند اقتصاد تنها یک علم نیست؛ بلکه محصول تعامل پیچیده‌ای بین واقعیت‌های عینی، ارزش‌های ذهنی و انتخاب‌های روش‌شناختی است. این کتاب خواننده را فرا می‌خواند تا از سطح تئوری‌ها فراتر رفته و به نقد خاستگاه‌ها و چارچوب‌های فکری آن‌ها بپردازد.

تحلیلی بر سیر شناخت و روش‌شناسی علم اقتصاد

مؤلف: دکتر سید مهدی زریباف

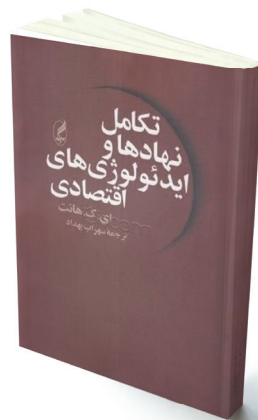
ناشر: دانشگاه امام صادق علیه السلام

سال نشر: ۱۳۹۱

تعداد صفحات: ۴۹۲

هانت در این کتاب استدلال می‌کند که نهادهای اقتصادی به ویژه نهاد مالکیت در طول تاریخ در تعامل دیالکتیکی با ایدئولوژی‌های حاکم بر هر عصر، دگرگون شده‌اند. او به زیبایی نشان می‌دهد که چگونه مفهوم مالکیت از شکل‌های اولیه و جمعی به صورت نهاد خصوصی و انحصاری امروزی درآمد و چگونه این تحول، همراه با تکامل ایدئولوژی‌هایی بوده که مشروعیت بخش آن است.

نویسنده بر این باور است که هر نظام اقتصادی، بر پایه یک نظم و ایدئولوژی خاص استوار است. او به بررسی این مسئله می‌پردازد که چگونه نهاد مالکیت، نه تنها توزیع ثروت و قدرت را شکل می‌دهد، بلکه «رسالت» افراد و جامعه را نیز تعریف می‌کند.

تکامل نهادهای ایدئولوژی‌های اقتصادی: مالکیت و رسالت

مؤلف: ای. کی. هانت

ناشر: انتشارات آگاه، آگه، سپهر خرد

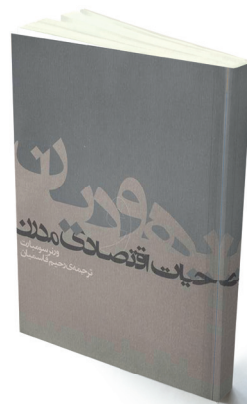
مترجم: سهراب بهداد

سال نشر: ۱۳۹۸

تعداد صفحه: ۴۸۲

نویسنده در این کتاب به واکاوی نقش جامعه یهودی در شکل‌گیری سرمایه‌داری مدرن می‌پردازد و استدلال می‌کند که خلاقیت اقتصادی، روحیه تجاری و شبکه‌های گسترده یهودیان، نقشی اساسی در تولد و گسترش سرمایه‌داری مدرن ایفا کرده است. او با قلمی توانا و تحلیلی منسجم می‌کوشد تا نشان دهد که چگونه ارزش‌ها، قوانین دینی و شرایط تاریخی خاص یهودیان، آنان را به پیشگامان تحول اقتصادی در اروپا تبدیل کرد.

نویسنده بر این باور است که سرمایه‌داری تنها زاده عقلانیت پروتستانی (نظریه وبر) نیست، بلکه ریشه در عقلانیت اقتصادی خاص یهودی نیز دارد که بر محاسبه‌گری، سوداگری و بین‌المللی‌گرایی استوار است.

یهودیان و حیات اقتصادی مدرن

مؤلف: ورنر سومبارت

مترجم: رحیم قاسمیان

ناشر: ساقی

سال نشر: ۱۳۸۴

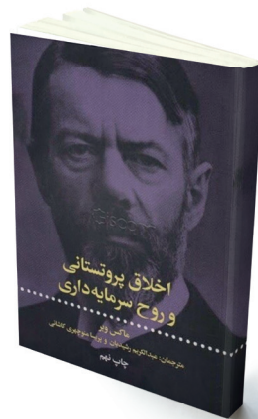
تعداد صفحه: ۳۷۴

سال نشر: ۱۳۹۲

تعداد صفحه: ۲۶۲

نویسنده در این اثر می‌کوشد تا دو مفهوم درهم آمیخته و نادرست از سرمایه‌داری را از یکدیگر تفکیک کند. سرمایه‌داری به مفهوم کهن آن، یعنی پول پرستی، در سراسر تاریخ وجود داشته است. اما آن نوع سرمایه‌داری مبتنی بر بهره‌جویی خردمندانه از سرمایه در یک بنگاه اقتصادی دائمی همراه با سازماندهی عقلانی سرمایه‌دارانه کار آزاد، نظام نوینی است.

کتاب حاضر شامل سه فصل گردآوری شده: «مسئله»، «اخلاق کسب در پروتستانی پرهیزکارانه» و «فرقه‌های پروتستانی و روح سرمایه‌داری» عنوان فصل‌های کتاب است. «یادداشت‌های مولف» نیز بخش مفصلی است که در صفحات پایانی کتاب آورده شده است.

سرمایه‌داری و اخلاق پروتستان

مؤلف: ماکس وبر

مترجم: عبدالکریم رشیدیان، پریسا

منوچهری‌کاشانی

ناشر: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

(آموزش انقلاب اسلامی)

نویسنده در این کتاب در صدد این است که میان دو قلمرو به ظاهر دور از هم؛ فلسفه اخلاق و علم اقتصاد پیوند بزند. این اثر نشان می‌دهد که چگونه این دو حوزه می‌توانند به غنای یکدیگر بیندیشند و مسیر را برای تحلیل‌های انسانی‌تر و عمیق‌تر در علم اقتصاد هموار کنند.

این کتاب بر این اصل استوار است که اقتصاد نمی‌تواند خود را از پرسش‌های اخلاقی جدا نگه دارد. انتخاب شاخص‌های رفاه، توزیع درآمد، اولویت‌بندی سیاست‌ها و حتی تعریف «عقلانیت» همگی وابسته به مفروضات اخلاقی هستند. نویسندگان با بررسی مکاتب مختلف اخلاقی از فایده‌گرایی تا لیبرتاریانیسم نشان می‌دهند که چگونه این چارچوب‌های اخلاقی، جهت‌گیری تحلیل‌های اقتصادی را شکل می‌دهند.

فلسفه اخلاق و تحلیل اقتصادی

مؤلف: دانیل ام. هاسمن، مایکل اس.

مکفرسون

مترجم: سیدهدای عربی

ناشر: پژوهشکده حوزه و دانشگاه

سال نشر: ۱۳۹۸

تعداد صفحه: ۱۷۴

کتاب حاضر مشتمل بر منتخبی از مقالات در حوزه نظریه پردازی عدالت است. «ظهور و افول عدالت اقتصادی»، «فلسفه اخلاق را جدی بگیریم»، «عدالت: ابزارها در برابر آزادی‌ها»، «ماهیت نابرابری»، «برابری به مثابه آرمانی اخلاقی»، «اتحاد مجدد اقتصاد و فلسفه» عنوان‌های موضوعی برخی از مقالات این کتاب هستند. برابری در منابع، برابری در رفاه، اولویت خواسته‌های افراد، آزادی و دیدگاه‌های جامع، نظریه بازی‌ها، عقلانیت اقتصادی، احیاء مجدد عدالت اقتصادی، قناعت و آستانه‌های مطلوبیت از مطالبی هستند که در خلال این مقالات به آن‌ها پرداخته شده است.

مجموعه مقالات عدالت

مؤلف: دکتر محمد نعمتی

ناشر: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای

اسلامی، دانشگاه امام صادق علیه السلام

سال نشر: ۱۳۹۲

تعداد صفحه: ۴۴۸

نگارندگان در این کتاب، با ارائه گزیده‌ای از سخنرانی‌ها، مقاله‌ها و متون ترجمه شده نویسنده‌گان مختلف، سعی دارد به بررسی ریشه‌ها، پیامدها و راهکارهای بحران مالی سال ۲۰۰۸ میلادی در ایالات متحده آمریکا بپردازد. بدین ترتیب در متون ارائه شده در کتاب با تبیین مباحثی چون: ابعاد بحران نظام سرمایه‌داری؛ تأثیر بحران مالی جهان بر اقتصاد ایران؛ بحران بدهی در اقتصاد ایالت متحده؛ پدیدارشناسی بحران مالی؛ رویکردهای «ارتدکس» و «هترودکس» به پول و مالیه...، به بررسی موضوع پرداخته شده است.

بحران مالی سال ۲۰۰۸: ریشه‌ها، پیامدها و راهکارها

مؤلف: دکتر محمد نعمتی و دکتر محمد

سلیمانی

ناشر: دانشگاه امام صادق علیه السلام

سال نشر: ۱۳۹۰

تعداد صفحه: ۶۰۸

این کتاب، اقتصاد مقاومتی را فراتر از یک نظریه دانشگاهی، به عنوان «عینیت بخشیدن به جهاد کبیر» در میدان اقتصاد معرفی می‌کند. ابدالی محمدی با استناد به آیات قرآن و بایانی منسجم، استدلال می‌کند که مقابله هوشمندانه و فعال با فشارهای اقتصادی دشمنان، در دوران معاصر مصداق بارز این جهاد بزرگ است؛ جهادی که سلاح آن، تولید ملی، عزم مردمی، کاهش وابستگی و تقویت سرمایه‌های داخلی است.

نویسنده بر این باور است که اقتصاد مقاومتی، یک راهبرد دفاعی-تهاجمی است که هم‌زمان به «دافع» تهدیدها و «جاذب» فرصت‌ها می‌پردازد. این مفهوم، اقتصادی پویا، عدالت‌محور و درون‌زا را ترسیم می‌کند که در آن، تمامی آحاد ملت به عنوان «سربازان جبهه اقتصادی» مسئولیت داشته و پیروزی در این عرصه، مستلزم اتحاد، ایثار و خودباوری جمعی است.

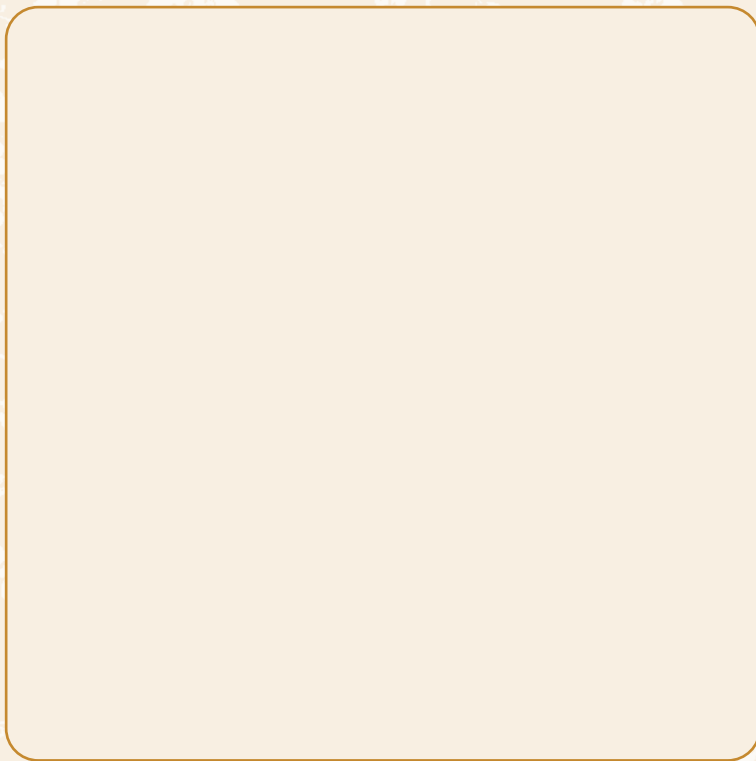
اقتصاد مقاومتی تفسیر جهاد کبیر

مؤلف: اکبر ابدالی محمدی

ناشر: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

سال نشر: ۱۳۹۷

تعداد صفحه: ۴۶۱

هم اکنون جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی - با همه کمبودها و کاستی ها - شاهد انتشار انواع نشریات و آثار مکتوب می باشد.

در این مرحله هر چند تا نقطه مطلوب و امیدبخش فرسنگ ها فاصله داریم؛ اما اگر همین تعداد اندک و فئنه قلیله در کنار هم گرد آیند: نتیجه قابل توجهی به دست خواهد آمد.

«آیینیه» می خواهد آیینیه ای باشد تمام نما از عقبه برای رزمندگان خط مقدم نبرد بی پایان حق و باطل.

که به دنبال ارتباط بیشتر
مجتبان سیدالشهدا ﷺ است...
قرار نیست مشعر تولید کند.
قرار است مشعر آیینیه تولیدات
و فعالیت های شما باشد.
اینجا، جای آرم هیات شماست
که باید در شماره های بعد پرش کنید...

www.1522.org
info@1522.org

جامعه ایمانی مشعر،
محفلی است برای گردآمدن
هیات های کشور،
مشعر چیزی جز اجتماع هیات ها نیست،
جامعه ای فراتر از مرزهای نژادی و
تقسیمات جغرافیایی و سیاسی.
اجتماعی ایمانی و توحیدی است